

ITEM NO 11994/53

K/MP
7 Dec
I/11778

CZECHOSLOVAKIA

INDUSTRY

Mining Uranium
Plan Fulfillment
Sovietization
Exploitation
Accidents
Work Safety

LABOR

Work Safety

SOVIET UNION

Deliveries

THE URANIUM MINE "ROVNOST I" IN JÁCHYMOV

SOURCE MUNICH : A 28-year-old miner, who was employed in JÁCHYMOV uranium mines from 1950 until August 1953.

DATE OF OBSERVATION : September 1953.

ENGLISH SYNOPSIS

A miner of subject enterprise describes working conditions in the shafts and complains about the neglected safety precautions.

EVAL. COMMENT : This report gives further evidence of the neglected safety precautions in ČSR uranium mines. It is stressed here that subsource was a civilian worker and not a prisoner from a forced labor camp, but his experiences and observations do not differ from those reported by escaped prisoners from JÁCHYMOV area. The Soviets have only one interest and that is maximum digging of uranium ore; other matters like safety in the pits do not concern the Soviet management of JÁCHYMOV mines. BILA from "Rovnost I" pit is confirmed here and was also reported in Item No 14114/52.

SPECIAL ATTENTION : Mr. Langendorf

x x x

/more/

Otázka bezpečnostního zařízení na dolech je dnes ožehavým problémem všech důlních správ. Stále se množící úrazy zavinují nekvalifikovaní technici, kteří jsou za bezpečnostní zařízení zodpovědní. Též nedostatek pomocného materiálu, který je pro bezpečnostní zařízení potřebný má velký vliv na zvýšený počet úrazů.

Náš informátor pracoval jako brigádník a později jako střelmistr v jáchymovských dolech na dole "ROVNOST I" a říká, že se na dole nepostupovalo podle hornopoličejních předpisů.

Na příklad na dole ROVNOST I. se porouchalo těžní zařízení. Lano u těžní klece hrozilo každou chvíliku přetrhnutím. Důlní správa o této závadě věděla, ale nevěnovala jí žádnou pozornost. To proto, že ruští inženýři, kteří jsou na dole, měli zájem pouze na těžbě "rudénky", ale neměli čas na opravu těžního zařízení.

Zařízení u těžní věže se porouchalo letošního roku /1953/ krátce před velikonočními svátky a zavinil je narážeč /narází vozíky na těžní klec/ soudruh ŘÍHA /fnu/.

Na dole je dvoustranný výtak, který se vzájemně vyvažuje. Když je výtah v provozu a v některém patře se připravuje odeslání vozíků do jiného patra, musí být u důlního otvoru mřížová zábrana, která má zachytit vozíky, které by mohly při narážení spadnout do prázdné, otevřené šachty. Také má být ještě jedna zábrana na kolejích v zatáčce před důlním otvorem. ŘÍHA dorážel vozíky ve čtvrtém patře v době, kdy byl výtah na jeho straně ve vyšším, druhém patře a druhý výtah byl v hlubině. ŘÍHA zapoměl dát zábranu a dorazil vozíky. Poslední tři vozíky se prudkostí dorazu odpoutaly a proletěly neuzavřeným důlním prostorem. Všechny tři vozíky spadly do posledního, 12 patra, do hloubky 350 m /počítáno ze 4 patra/.

Důlní prostor, kterým projíždí těžní klec, je o rozměrech 6 x 5 m. Vozíky, které padaly do hloubky, odrážely se od jedné stěny ke druhé a vybouraly tak celé důlní zařízení. Po této příhodě musela být přerušena těžba rudy na dole ROVNOST I. na tři dny. Musel se spravovat celý důlní prostor.

protože stěny byly vymláceny od 4 do 12 patra. Také průvodnice, na kterých je přichycena těžní klec, se musely opravovat, protože byly zpřeraženy.

Právě při opravě těchto průvodnic došlo k takové nedbalosti, že je dnešní stav těžního zařízení v rozporu s hornopolicajními předpisy. Na dělníky, kteří opravu šachtových stěn a průvodnic prováděli, se stále naléhalo, aby si se svou prací pospříšili, protože se po dobu opravy musí stát s těžbou, což narušuje plán. Zaměstnanci pracovali při opravě na směny, ve dne i v noci.

Mězi 4. a 5. patrem byly průvodnice špatně postaveny a při spojení tvořily malý oblouk. Na první pohled není oblouk dosud dobře viditelný, ale když po průvodnicí jede naložený výtah, oblouk vytvoří "houpačku" a výtah doslova vychodí. Tím trpí těžní lano, které se nepřesnými nárazy dře a neustejně napíná. Hrozí tím tak nebezpečí, že se každým okamžikem lano přetrhne a výtah se zřítí.

Soudruh ŘÍHA, který zavinil svou nedbalostí vážnou nehodu, nebyl nijak potrestán. Nejprve se uvažovalo o jeho potrestání peněžitou pokutou a o náhradě způsobené škody, ale jelikož byl dobrým straníkem, byl pouze zproštěn funkce nářeče a byl přeřazen na tesařskou práci do šachty.

Také při provádění výdřevy se projevovala u zodpovědných činitelů nezodpovědnost. Výdřeva se prováděla pouze tehdy, když bylo náhodou dostatek dřeva nebo když nebyla jiná práce. To znamená, když nebylo dříví nebo když honili ruští inženýři zaměstnance, aby dolovali "ruděnku", výdřeva se neprováděla, i když to bylo proti bezpečnostním předpisům.

Když některý zaměstnanec odmítl práci vykonávat v místě, kde nebyla provedena výdřeva, měl z toho velkou nepříjemnost. Naddůlní mu napsal lístek, že zaměstnanec odmítl vykonávat práci, která mu byla jím určena a poslal ho na povrch, kde se musil zaměstnanec hlásit v kanceláři. V kanceláři takovému zaměstnanci ohlásili, že mu není uznaná ta část směny, kterou do odmítnutí práce odpracoval. Směnu nedostal zaplacenu a ještě byla vedena v evidenci neomluvených hodin. Následující den musel ale zaměstnanec nastoupit své zaměstnání do téhož nebezpečného úseku, ve kterém odmítl pracovati.

Chtěl-li se vyhnout nepříjemnostem, které měl předešlého dne. Zaměstnanci v dolech mezi sebou hovořili, že se s nimi jedná jako s "nějakým dobytkem". Na jejich bezpečnost se nehledí, důležité je pouze množství "ruděnky", která se vytěží.

Důlní správa nijak před zaměstnanci netajila, že má nedostatek pomocného materiálu. Naddůlní Martin BÍLA několikrát přišel mezi zaměstnance a ohlásil jim, že v určitém úseku, který jim označil, musí být opatrní, protože se tam nebudě provádět výdřeva. Když se zaměstnanci tázali po důvodech, BÍLA jim odpověděl, že na skladě není potřebné dříví.

Někdy se stalo, že se výdřeva prováděla s úplně syrovým dřevem. To je ovšem špatné hospodaření, protože za syrové dřevo se platí totéž, jako za dřevo suché, ale při tom výdřeva ze surového dřeva vydrží půl roku a pak shnije.

Na dole byla nouze o násady a krumpáče a tak si je zaměstnanci museli šetřit. Násady docházely z továrny /informátor neví odkud/ jako strojové zboží. Dřevo bylo řezáno přes leta a když se krátkou dobu pracovalo na tvrdém materiálu, násada praskla. Když nel zaměstnanec žádat do skladu o novou násadu, bylo mu odmluveno slovy, že svůj přiděl jedné násady dostal a jelikož nejsou žádné náhradní na skladě, že si ji musí sehnat nějakou soukromou cestou. Jak a kde, to bylo skladníkovi jedno a při tom musel zaměstnanec pracovat. Když neměl zaměstnanec to štěstí, aby sehnal od svého kamaráda náhradní násadu, musel si udělat násadu provisorní nebo musel pracovat motykou.

Když přišli tesaři do skladu a žédali hřebíky 80 - 100 mm, které potřebovali na budování komínu nebo na sbíjení počipér, nebyla tato velikost na skladě. Jako náhradu dostal tesař hřebíky 150 - 200 mm.

Informátor říká, že to bylo vinou ústředního skladu, který byl špatně zásobován.